

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 599/2018-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. marca 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Michal Mandzák, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 6 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tpo 54/2018 z 23. októbra 2018 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 599/2018-19 z 13. decembra 2018 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 6 Charty základných práv Európskej únie (ďalej aj „charta“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo 54/2018 z 23. októbra 2018 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Uznesenie č. k. II. ÚS 599/2018-19 z 13. decembra 2018 bolo prijaté senátom ústavného súdu v zložení: sudkyňa Jana Laššáková, sudca Sergej Kohut (sudca spravodajca) a sudca Lajos Mészáros. Vzhľadom na skutočnosť, že sudcom Sergejovi Kohutovi a Lajosovi Mészárosovi skončilo 16. februára 2019 funkčné obdobie, tento nález bol v súlade s čl. II bodom 2 písm. a) Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 schváleného na zasadnutí pléna ústavného súdu konanom 13. februára 2019 prijatý senátom ústavného súdu v zložení sudkyňa Jana Baricová (predsedníčka senátu), sudca Miroslav Duriš (sudca spravodajca) a sudca Mojmír Mamojka.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že „[s]ťažovateľovi bolo Uznesením vyšetrovateľa PPZ, NAKA, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Bratislava, ČVS: PPZ-753/NKA-PZ-BA-2017 zo dňa 27.03.2018 vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. i) Trestného zákona za skutok špecifikovaný v uznesení o vznesení obvinenia.

Uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 6Tp/22/2018 zo dňa 29.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Tpo/22/2018 zo dňa 27.04.2018 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 14 písm. a), b), c) Trestného poriadku s tým, že väzba začala plynúť od 26.03.2018 o 21.20 hod. a je vykonávaná [REDAKOVANÉ].

Sudkyňa pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava IV uznesením, sp. zn. 2Tp/65/2018-106 zo dňa 05.10.2018 predĺžila okrem iných obvinených i sťažovateľovi lehotu trvania väzby o päť mesiacov, t.j. do 26.03.2019. Zároveň postupom podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodla, že i vo vzťahu k sťažovateľovi sa väzba dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.“

4. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2 Tp 65/2018-106 z 5. októbra 2018 o predĺžení väzby (ďalej aj „rozhodnutie o predĺžení väzby“) ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil a doručil súdu 8. októbra 2018.

5. K podaným sťažnostiam proti rozhodnutiu o predĺžení väzby (množné číslo vychádza z toho, že vo veci bolo viacero obvinených, pozn.) sa 17. októbra 2018 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „vyjadrenie prokurátora“). Vyjadrenie prokurátora bolo súdu doručené spolu so zápisnicou o výsluchu obvineného [REDAKOVANÉ] z 8. októbra 2018. Sťažovateľ poukazuje na túto citáciu z vyjadrenia prokurátora (v zmysle s. 12 napadnutého rozhodnutia): „V prílohe navyše pripájam fotokópiu výsluchu obv. [REDAKOVANÉ], ktorý bol vykonaný dňa 08.10.2018, teda až po rozhodnutí o predĺžení väzby obvineným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Obvinený [REDAKOVANÉ] sa v plnom rozsahu priznáva ku skutkom, ktoré sú mu kladené za vinu. Navyše podrobne opisuje aj trestnú činnosť ostatných obvinených vrátane obv. [REDAKOVANÉ]. S poukazom na uvedené skutočnosti mám za to, že sťažnosti obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] voči uzneseniu o predĺžení lehoty väzby sú nedôvodné, a tieto je možné postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnuť.“

O podaných sťažnostiach proti rozhodnutiu o predĺžení väzby bolo rozhodnuté 23. októbra 2018 napadnutým rozhodnutím tak, že boli zamietnuté.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že „všeobecný súd konal v príkrom rozpore s princípom kontradiktórnosti a rovnosti zbraní, pretože rozhodol na základe stanoviska prokurátora doručeného súdu dňa 17.10.2018 spolu so zápisnicou z výsluchu obvineného [REDAKOVANÉ] zo dňa 08.10.2018. Toto stanovisko však nebolo doručené sťažovateľovi, a to ani všeobecným súdom, ani prokurátorom. Jednalo sa však, pritom o kľúčový dokument, na základe ktorého všeobecný súd rozhodol a ku ktorému sa sťažovateľ nemohol vyjadriť. Všeobecnému súdu pritom nič nebránilo, aby obhajobe sťažovateľa umožnil vyjadriť sa k stanovisku prokurátora, a tak reagovať na toto stanovisko ako protistrany.

Rovnako sa žiada poznamenať i to, že všeobecný súd vôbec nedal adekvátnu súdnu odpoveď na námietky sťažovateľa, in concreto všeobecný súd (i) nerozhodol o opravnom prostriedku proti nesprístupneniu k vyšetrovaciemu spisu, (ii) nesprístupnil obhajobe vyšetrovací spis, (iii) nevysporiadal sa s tým, či v okolnostiach prípadu existujú výnimočné dôvody pre predĺženie väzby. Z uvedeného dôvodu preto došlo k porušeniu označených práv.“

7. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tpo 54/2018 z 23. októbra 2018 bolo porušené jeho základné právo na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru a podľa čl. 6 charty, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil, aby prikázal krajskému súdu prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

10. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

11. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

12. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

13. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

14. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba dostaví na pojednávanie.

15. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

16. Podľa čl. 6 charty každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť.

17. Sťažovateľ namieta, že mu nebolo doručené vyjadrenie prokurátora k sťažnosti proti rozhodnutiu o predĺžení väzby. Podľa názoru sťažovateľa na vyjadrení prokurátora je založené napadnuté rozhodnutie krajského súdu a keďže sťažovateľ sa k vyjadreniu prokurátora nedostal možnosť vyjadriť, resp. ani s ním nebol oboznámený, krajský súd mal zasiahnuť do práv sťažovateľa označených v záhlaví tohto rozhodnutia.

III.

18. Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej ústavnej sťažnosti vyjadril predseda krajského súdu, ktorý, stotožňujúc sa s vyjadrením predsedníčky senátu 3 Tpo z 21. januára 2019, uviedol:

«... v trestnej veci obvineného [REDAKOVANÉ] a spol. ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]) pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania s obchodovania s nimi podľa ustanovenia §172 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) zákonu č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len „TZ“ s poukazom na § 138 písm. h), písm. i) TZ a iné, rozhodoval tunajší súd o sťažnosti podanej, okrem iných, aj obvineným [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava IV č. k. 2Tp/65/2018-106 zo dňa 05.10.2018 na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23.10.2018 pod sp. zn. 3Tpo/54/2018 tak, že: „Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosti obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]... [REDAKOVANÉ]... a [REDAKOVANÉ]... zamietajú.“

Rozhodnutie konajúci senát 3Tpo tunajšieho súdu (ďalej označený aj ako „sťažnostný súd“) odôvodnil nasledovne: „Krajský súd preskúmvajúc predloženú trestnú vec zistil, že rozhodnutie sudkyne pre prípravné konanie, ktorým predĺžila lehotu trvania

väzby obvinených a zároveň rozhodla, že sa väzba obvinených uložením dohľadu probačného a mediačného úradníka nenahrádza, je správne. S dôvodmi rozhodnutia sudkyne pre prípravné konanie sa sťažnostný súd v celom rozsahu stotožňuje.

S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti sťažnostný súd dospel k záveru, že v danej fáze prípravného konania je u všetkých obvinených naplnená formálna stránka a tou je opodstatnená existencia uznesenia o vznesení obvinenia, nakoľko na podklade doposiaľ zadovážených dôkazov možno oprávnene uviesť, že pretrváva kvalifikované podozrenie, že obvinení sa mohli dopustiť trestnej činnosti, pre ktorú bolo vznesené obvinenie, ktoré konštatovanie umocňuje aj výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ] zo dňa 08.10.2018 predložená sťažnostnému súdu a tiež obsah utajovanej písomnosti vedenej na tunajšom súde, na útvare ochrany utajovaných skutočností, pod č. p. KSBA-V-17/2018. Z pohľadu naznačeného sú potom sťažnostné námietky obhajcov o nepreukázaní trestnej činnosti obvinených, nedôvodné a jednoznačne predčasné.

Žiada sa dodať, že argumentácia uvádzaná vo vyjadrení k návrhu prokuratúry na predĺženie lehoty trvania väzby, je totožná so sťažnostnými námietkami obsiahnutými v podaných sťažnostiach, pričom sudkyňa pre prípravné konanie v rozhodnutí, ktorým predĺžila lehotu trvania väzby u obvinených do 26.03.2019, sa s týmito riadne a zodpovedne vysporiadala a nenechala otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo sťažnostnému súdu, vrátane poukázania na stanovisko Najvyššieho súdu SR prijaté na trestnoprávnom kolégiu dňa 03.10.2018, ktoré zo strany konajúceho senátu rozhodne nie je nutné mechanicky opakovať.

Sudkyňa pre prípravné konanie veľmi podrobne rozviedla svoje úvahy, ktoré ju viedli k prijatiu správneho rozhodnutia o predĺžení lehoty trvania väzby u všetkých obvinených, s ktorými závermi a názormi uvádzanými na str. 15-16 napadnutého uznesenia, sa krajský súd plne stotožňuje a na ne ako na správne poukazuje.

Zo strany sudkyne bol správne vyhodnotený aj postup orgánov činných v trestnom konaní v danej veci, keď skonštatovala, že vo veci je konané sústredene, s osobitnou starostlivosťou a boli vykonávané úkony smerujúce k naplneniu účelu trestného konania. Tiež zodpovedne a mimoriadne starostlivo pristúpila k posúdeniu a vyhodnoteniu dôvodov väzby u všetkých obvinených, s ktorými úvahami a správnym hodnotením (str. 17-19) sa sťažnostný súd stotožňuje zastávajúc zhodný názor, že u obvinených [REDAKOVANÉ],

██████████, ██████████ a ██████████ je i naďalej daný dôvod väzby tak ako bol ustálený pri ich vzatí do väzby a tiež prihliada aj na argumentáciu prokuratúry v naznačenom smere obsiahnutú jednak v návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby a tiež vo vyjadrení k podaným sťažnostiam.

Sťažnostný súd konštatuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v sťažnostnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o opravnom prostriedku a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v sťažnostnom konaní. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby sťažnostný súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne závery, ku ktorým dospela sudkyňa pre prípravné konanie posudzujúc návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby a prelo odkazuje na príslušnú časť napadnutého uznesenia, z ktorého jasne vyznieva spôsob, akým sa sudkyňa pre prípravné konanie vysporiadala s námietkami obhajoby a obvinených, ktoré závery si konajúci senát v celom rozsahu osvojuje a nemá zákonný dôvod na akúkoľvek zmenu týchto záverov (primerane sp. zn. 3Tost/43/2017).“

Teda Krajský súd v Bratislave vo veci pod sp. zn. 3Tpo/54/2018 rozhodol posúdiac najmä dôkazný materiál zhromaždený v danej veci (spisový materiál prípravného konania) a rovnako zodpovedne aj úvahy sudkyne pre prípravné konanie vedúce k rozhodnutiu o predĺžení lehoty trvania väzby, ktoré v celom rozsahu, ako správne a zákonné, akceptoval s konštatovaním, že sudkyňa pre prípravné konanie odpovedala na všetky námietky obhajoby a vysporiadala sa so všetkými obhajcami načrtnutými výhradami...

Jasne konajúci senát vo svojom rozhodnutí uvádzal, že gro rozhodnutia vychádza z doposiaľ zhromaždených dôkazov poukazujúc pritom na správne rozhodnutie sudkyne pre prípravné konanie okresného súdu, ktorá ako už bolo vyššie spomenuté, nemala v čase rozhodovania, k dispozícii výsluch obvineného ██████████ a nepoznala ani obsah jeho výpovede.

Krajský súd v Bratislave opätovne zdôrazňuje, že rozhodnutie sp. zn. 3Tpo/54/2018 nevyplývalo výlučne z výpovede obvineného ██████████ z 08.10.2018, čo obhajca bezdôvodne preceňuje...»

Zároveň predseda krajského súdu oznámil, že netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ústavným súdom.

19. K vyjadreniu predsedu krajského súdu zaujal stanovisko prostredníctvom svojho právneho zástupcu aj sťažovateľ. V podaní doručenom ústavnému súdu 29. januára 2019 uviedol:

«... Úvahy všeobecného súdu o tom, že predmetná výpoveď nebola pre prijatie napadnutého rozhodnutia cruciálna a rozhodujúca nemožno považovať za relevantné. Je tomu tak preto, lebo v zmysle ustálenej judikatúry ESLP nie je rozhodujúce to, či v rámci kontradiktórnosti (ako i v rámci práva nahliadať do spisu) nebola protistrane sprístupnená rozhodujúca písomnosť (resp. relevantný dôkaz), ale úplne postačuje, ak sa jedná o taký dôkaz alebo listinu, ktorá bola spôsobilá (čo i len čiastočne) ovplyvniť rozhodnutie súdu. V tomto smere len pripomíname, že o dôležitosti predmetnej výpovede svedčí i to, že sám prokurátor ju „iniciatívne“ doložil sťažnostnému súdu, lebo nebola súčasťou spisu (keďže bola zabezpečená po predložení vyšetrovacieho spisu sudcovi pre prípravné konanie); a teda sám prokurátor ako (protistrana sťažovateľa) ju považovala za relevantnú. Inými slovami povedané, v zmysle zaužívanej praxe prokurátor nezvykne predkladať dôkazy zabezpečené v čase rozhodovania súdu o väzbe, a ak ju prokurátor predložil, tak ju považoval za relevantnú pre rozhodnutie sťažnostného súdu. Taktiež sa žiada uviesť, že prokurátor mohol uvedenú listinu priamo zaslať i sťažovateľovi, čím by sám predišiel tejto procesnej vade, a tým by obhajobe umožnil zaujať stanovisko k tejto výpovedi...»

Právny zástupca sťažovateľa zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

20. V ďalšom právny zástupca sťažovateľa poukázal na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) vo veci Krejčíř proti Českej republike, ktorý konštatoval, že pre sťažovateľa bolo dôležité, aby sa pred rozhodnutím súdu o sťažnosti proti rozhodnutiu štátneho zástupcu o ponechaní vo väzbe zoznámil s protokolom o výsluchu kľúčového svedka, čo mu nebolo umožnené.

21. Osobitne sa sťažovateľ vyjadril k aplikovateľnosti Charty základných práv Európskej únie, keď okrem iného uviedol: „... máme za to, že jej pôsobnosť je daná z toho dôvodu, že sa v danom prípade vykonáva právo EÚ.

Na určenie, či vnútroštátna právna úprava predstavuje vykonanie práva Únie v zmysle článku 51 Charty základných práv EÚ, je potrebné spomedzi iných kritérií preskúmať, či je jej cieľom vykonanie ustanovení práva Únie, aká je povaha tejto právnej úpravy, a či táto právna úprava sleduje iné ciele než tie, ktoré zahŕňa právo Únie, hoci môže toto právo nepriamo ovplyvniť, ako aj to, či existuje osobitné ustanovenie práva Únie v tejto oblasti alebo také, ktoré by ho mohlo ovplyvniť (rozsudky zo 6. marca 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, bod 25 a citovaná judikatúra; ako aj z 10. júla 2014, Julián Hernández a i., C-198/13, EU:C:2014:2055, bod 37)...“

22. Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedu krajského súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

23. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. V dôsledku uvedeného ústavný súd podrobil ústavnému prieskumu sťažovateľom označené uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 54/2018 z 23. októbra 2018 a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vo vzťahu k ním označenému základnému právu na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právu na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 6 charty.

24. Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbavit' niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktoré ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré sú za splnenia ustanovených podmienok prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Možno preto uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04).

25. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup (ako aj správnosť skutkových a právnych záverov) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

26. V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal možným porušením základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ústavy rozhodnutím súdu konajúceho o zákonnosti väzby, konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (napr. III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05),

s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (pozri obdobne napr. rozsudky ESLP vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, § 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, § 51). Inými slovami, povinnosť súdov vyplývajúca zo základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy postupovať v prípade trestného stíhania obvinenej osoby a pozbavenia jej osobnej slobody väzbou „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“, vyžaduje, aby procesný postup súdu konajúceho vo veci rešpektoval nielen ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov s právnou silou zákona (v danom prípade predovšetkým Trestného poriadku), ale taktiež aj ustanovenia príslušných medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a v zmysle čl. 7 ods. 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy majú pred zákonom prednosť, ak poskytujú väčší štandard ochrany základných práv a slobôd.

27. Z judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 198/05, IV. ÚS 186/09) ďalej vyplýva, že súdne konanie v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti väzby musí poskytovať určité garancie procesnej povahy, osoba, ktorá je vo väzbe, musí mať možnosť predložiť argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe. Vždy musí byť zaručená kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní. Osoba vo väzbe musí mať v každom prípade možnosť predložiť súdu argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe a vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa jej dôvodnosti a zákonnosti. Musí jej byť daná možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany (prokurátora) o odôvodnenosti trvania väzby. Pre tento účel jej nemôže byť odopreté právo oboznámiť sa s dôkazmi a skutočnosťami, o ktoré by sa malo opierať rozhodnutie súdu o väzbe (kontradiktórnosť konania). Procesný postup súdu musí zabezpečiť, aby bola obvinenému/obžalovanému poskytnutá rozumná príležitosť obhajovať svoje záujmy za podmienok, ktoré ho nepostavia do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s druhou stranou (princíp „rovnosti zbraní“).

28. Z judikatúry ESLP vyplýva, že princíp rovnosti zbraní znamená, že každej procesnej strane má byť daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana. Právo na kontradiktórne konanie znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen

predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim (rozsudok ESĽP zo 4. 6. 2002 vo veci Komanický proti Slovenskej republike, rozsudok ESĽP z 13. 1. 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike). Z princípu kontradiktórnosti konania teda vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie odporcu (protistrany v súdnom konaní) právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo je vhodné inak sa k nemu vyjadriť, v dôsledku čoho je teda len na účastníkovi konania, aby sám posúdil, či určité stanovisko k vyjadreniu protistrany vyžaduje komentár z jeho strany (rozsudok ESĽP z 18. 2. 1997 vo veci Niderost-Huber proti Švajčiarsku, taktiež už citovaný rozsudok Trančíková proti Slovenskej republike), a pritom nezáleží na tom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (rozsudok ESĽP z 31. 5. 2001 vo veci K. S. proti Fínsku, rozsudok ESĽP z 28. 6. 2001 vo veci F. R. proti Švajčiarsku).

29. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre k čl. 5 dohovoru postupne formuloval viaceré samostatné práva osôb vo väzbe, medzi ktoré patrí aj právo na kontradiktórne konanie a vypočutie pred rozhodnutím o zákonnosti väzby (rozsudok ESĽP z 21. 12. 2010 vo veci Michalko proti Slovenskej republike), ale aj všeobecnejšie právo na „zákonnosť“ konania a právo nebyť zbavený osobnej slobody svojvoľným (arbitrárnym) spôsobom (už citovaný rozsudok Michalko proti Slovenskej republike). Požiadavky zabezpečenia kontradiktórnej povahy konania a rešpektovania „princípu rovnosti zbraní“ predstavujú základné procesné garancie uplatniteľné vo veciach týkajúcich sa pozbavenia osobnej slobody (rozsudok ESĽP z 21. 10. 1986 vo veci Sanches-Reisse proti Švajčiarsku, rozsudok ESĽP z 15. 11. 2005 vo veci Reinprecht proti Rakúsku). Zabezpečenie „reálnej“ kontradiktórnosti konania znamená aj právo na prístup k vyjadreniam a dôkazom, ktoré predložila protistrana (rozsudok z 31. 4. 2002 vo veci Lanz proti Rakúsku).

30. Ústavný súd konštatuje, že nedoručenie vyjadrenia prokurátora sťažovateľovi, ktorý nemal možnosť sa k tomuto vyjadreniu vyjadriť, sa môže na prvý pohľad javiť ako porušenie práv osoby pozbavenej osobnej slobody väzbou (napr. II. ÚS 482/2014).

Pri posudzovaní porušenia princípu kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ku ktorému dochádza nedoručením vyjadrenia účastníka konania (strany sporu) protistrane, je však potrebné zohľadniť obsahový význam neoboznámeného vyjadrenia (napr. rozsudok ESĽP z 18. 10. 2007 vo veci Asnar proti Francúzskej republike, sťažnosť č. 12316/04; rozsudok ESĽP z 3. 7. 2008 vo veci Vokoun proti Českej republike, sťažnosť č. 20728/05). Ak neoznámenie písomných vyjadrení alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa sa k nim vyjadriť nemá žiaden vplyv na výsledok konania, pretože prijatý právny prístup neumožňuje ďalšiu diskusiu, nedoručenie vyjadrenia protistrany sťažovateľovi a s tým spojená nemožnosť sťažovateľa sa k nemu vyjadriť nemôžu predstavovať porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (rozsudok ESĽP z 15. 6. 2004 vo veci Stepinska proti Francúzskej republike, č. sťažnosti 1814/02, bod 18; rozsudok ESĽP z 21. 3. 2006 vo veci Sale proti Francúzskej republike, sťažnosť č. 39765/04, body 18 a 19; rozsudok ESĽP z 15. 2. 2007 vo veci Verdú proti Španielskemu kráľovstvu, sťažnosť č. 43432/02, body 26 až 28).

31. K sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 3 dohovoru ústavný súd v závere považuje za potrebné dodať, že čl. 5 ods. 4 dohovoru zakotvuje pre zatknutú alebo zadržanú osobu právo iniciovať konanie, v ktorom by spochybňovala zákonnosť pozbavenia slobody, a právo na to, aby po začatí takého konania súd urýchlene rozhodol o zákonnosti pozbavenia slobody a aby bolo nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže, že je nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, § 33 – § 36). Taktiež aj z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie, ktorého predmetom je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých jej podmienok, je aplikovateľný čl. 5 ods. 4 dohovoru (pozri m. m. II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05). Ústavnosť postupu a rozhodnutia súdu v takomto type konania (vrátane ústavnosti dôvodov, na ktorých bolo založené rozhodnutie o ďalšom trvaní

väzby) sküma však ústavný súd aj z hľadiska garancií vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 dohovoru (pozri napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 220/04).

32. Z kontextu podanej ústavnej sťažnosti a znenia dohovoru vyplýva, že sťažovateľom označený čl. 5 ods. 3 dohovoru sa vzťahuje na konanie a rozhodovanie o vzatí do väzby, pričom procesné pravidlá týkajúce sa skümania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Sťažovateľ sa v petite podanej ústavnej sťažnosti tiež domáhal vyslovenia porušenia svojho práva zaručeného v čl. 5 ods. 3 dohovoru. S poukazom na už uvedené je zrejmé, že práva obsiahnuté v tomto článku nekorešpondujú s porušením podmienok väzobného stíhania sťažovateľa, keďže uplatnenie čl. 5 ods. 3 dohovoru prichádza do úvahy pri vzatí do väzby, a nie pri rozhodovaní o preskúmaní dôvodov väzby (či už na základe podanej žiadosti o prepustenie z väzby, jej predĺženia na podklade návrhu prokurátora alebo napr. po podaní obžaloby prokurátorom) počas jej trvania. Rovnaké závery platia aj pre sťažovateľom označený čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

33. Ústavný súd však aj v zhode judikatúrou ESĽP (rozsudok ESĽP vo veci Husák proti Českej republike zo 4. 12. 2008, č. sťažnosti 19970/04) a judikatúrou Ústavného súdu Českej republiky (sp. zn. I. ÚS 2942/13) zastáva stanovisko, že z čl. 5 ods. 4 dohovoru nie je možné vyvodit' povinnosť vo všetkých prípadoch úplne rešpektovať všetky záruky spravodlivého trestného konania zakotvené v čl. 6 dohovoru s tým, že tieto záruky môžu byť aj proporcionálne nižšie.

34. Z hľadiska posúdenia čl. 5 ods. 4 dohovoru má osoba vo väzbe právo na preskúmanie hmotných a procesných podmienok väzby, ktoré sú určujúce pre posúdenie jej zákonnosti. Požiadavka preskúmania hmotných podmienok („*substantive requirement*“) znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace za a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustenie na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (napr. rozsudok ESĽP vo veci Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, § 31). Je teda výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skümať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť

existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Tóth c. Rakúsko, 1991). Inými slovami, v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú podstatné pre „zákonnosť“ tejto väzby v zmysle dohovoru (napr. rozsudok ESLP vo veci Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154 - B, § 65, rozsudok ESLP vo veci Jecius v. Litva, § 100).

35. Medzi základné požiadavky preskúmania zákonnosti väzby a rozhodnutia o nej v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru patria aj:

- účinná kontrola zákonnosti väzby (rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauzinis v. Litva, č. 37 975/97),

- podstatné opatrenie, ktoré zabezpečí jedincovi procesnú spravodlivosť („*substantial measure of procedural justice*“; rozsudok ESLP z 20. 6. 2002 vo veci Al-Nashif and others v. Bulharsko, č. 50963/99),

- vzhľadom na „dramatický vplyv“ pozbavenia slobody na základné práva jedinca musí konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru v zásade spĺňať základné požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok ESLP z 13. 2. 2001 vo veci Garcia Alva v. Nemecko, č. 23541/94), pričom princíp spravodlivosti („*fairness*“) v zmysle posledného označeného článku zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné dôvody (rozhodnutie ESLP o prijateľnosti sťažnosti z 26. 2. 2002 vo veci Bufferne v. Francúzsko, č. 54367/00),

- primeraná súdna odpoveď („*adequate judicial response*“; rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys v. Litva, č. 36743/97).

36. Vo veci vzájomného doručovania vyjadrení účastníkov konania v kontexte zásady kontradiktórnosti ústavný súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 392/2018 zo 16. októbra 2018 konštatoval, že zásadu kontradiktórnosti nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie a na základe takého hodnotenia možno dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade účastníka konania bola jeho možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany naozaj zmarená,

a tým jeho pozícia účastníka konania objektívne oslabená. Citované rozhodnutie ústavného súdu nasledovalo až po rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 220/2018, ktorým sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti podporne argumentoval.

37. Je nespochybniteľné, že ústavná sťažnosť je založená na tvrdení o nedodržaní princípu, ktorého jedným (nie jediným) z atribútov je dať strane možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany, pričom aplikácia princípu rovnosti zbraní v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania (III. ÚS 402/2008). Z uvedeného vyplýva, že je aj na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane v kontexte toho, že konajúci súd popri rovnosti účastníkov konania (strán sporu) musí ale súčasne zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len tých podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane. Iný pohľad na realizáciu práva účastníka konania (strany sporu) oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály, neprestajne sa opakujúci a nikdy nekončiaci proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniam druhého účastníka konania. Z uvedeného vyplýva, že takto absolutizovaný princíp by bol nevyhnutne zaťažený nekonečnosťou, pretože vždy by musela existovať strana, ktorá sa k tvrdeniu protistrany ešte nevyjadřila. Limitnými by mohli byť napr. prípady, v ktorých jedna zo strán právo reakcie nevyužije. Takýto pohľad by však mohol mať až znaky prílišného právneho formalizmu odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu.

Táto judikatúra je ustálená nielen v trestných veciach, ale aj v rozhodnutiach najvyšších súdnych inštitúcií v iných súdnych agendách (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 238/2014 z 13. augusta 2015).

38. Ďalej je treba prihliadať aj na skutočnosť, že na rozhodovanie o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe sú právnym poriadkom kladené špecifické požiadavky napr. na rýchlosť konania. Podľa vo veci aplikovaného § 76 ods. 3 Trestného poriadku súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu

mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní, alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní, alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu. Poukázaním na rýchlosť konania pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe nie je cieľom ústavného súdu pričítať časový moment v neprospech sťažovateľa, ale poukázať na to, že vec nemá len subjektívny rozmer. Z pohľadu objektívneho práva je inštitút väzby chápaný ako vážny zásah do osobnej slobody a prísnosť legislatívy svojím účelom sleduje viacero často kolidujúcich aspektov, ako napríklad ochranu pred zneužitím moci, ale aj záujem na efektívite procesu a prostredníctvom nej záujem spoločnosti na dosahovaní účelu konania. Požiadavka na zachovanie lehôt v konaní môže kolidovať s kontradiktórnosťou v tom zmysle, že doručovanie vyjadrení (pre zachovanie práva niektorej zo strán v konaní reagovať na tvrdenie protistrany) môže vylučovať dodržiavanie lehôt pre rozhodnutie.

39. Z už uvedených dôvodov preto ústavný súd konštatuje, že v tejto konkrétnej posudzovanej veci nie je namieste zotrvanie na absolutizovaní princípu kontradiktórnosti pre označené štádium konania vzhľadom na hrozbu závažnejších následkov súvisiacich s oneskoreným rozhodnutím o väzbe.

40. Podľa názoru ústavného súdu je však vo veci dôvodné predpokladať aj to, že sťažovateľ argumentáciu napádajúcu „nespravodlivé“ rozhodnutie o predĺžení väzby už predniesol, pretože svojou sťažnosťou proti rozhodnutiu o predĺžení väzby inicioval prieskum rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV, ktorým bola väzba predĺžená.

41. Sťažovateľ okrem iného v ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že Krajská prokuratúra v Bratislave zaslala krajskému súdu ako „reakciu“ na podanú sťažnosť proti rozhodnutiu o predĺžení väzby vyjadrenie, ktorej pasáž znela takto: „*V prílohe navyše pripájam fotokópiu výsluchu obv. [REDAKOVANÉ], ktorý bol vykonaný dňa 08.10.2018, teda až po rozhodnutí o predĺžení väzby obvineným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Obvinený [REDAKOVANÉ] sa v plnom rozsahu priznáva ku skutkom, ktoré sú mu*

kladené za vinu. Navyše podrobne opisuje aj trestnú činnosť ostatných obvinených vrátane obv. [REDAKOVANÉ]. S poukazom na uvedené skutočnosti mám za to, že sťažnosti obvinených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] voči uzneseniu o predĺžení lehoty väzby sú nedôvodné, a tieto je možné postupom podľa § 193 ods. 1 psím. c) Trestného poriadku zamietnuť.“

42. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí uvádza: „[k]rajský súd preskúmavajúc predloženú trestnú vec zistil, že rozhodnutie sudkyne pre prípravné konanie, ktorým predĺžila lehotu trvania väzby obvinených a zároveň rozhodla, že sa väzba obvinených uložením dohľadu probačného a mediačného úradníka nenahrádza, je správne. S dôvodmi rozhodnutia sudkyne pre prípravné konanie sa sťažnostný súd v celom rozsahu stotožňuje. S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti sťažnostný súd dospel k záveru, že v danej fáze prípravného konania je u všetkých obvinených naplnená formálna stránka a tou je opodstatnená existencia uznesenia o vznesení obvinenia, nakoľko na podklade doposiaľ zadovážených dôkazov možno oprávnene uviesť, že pretrváva kvalifikované podozrenie, že obvinení sa mohli dopustiť trestnej činnosti, pre ktorú bolo vznesené obvinenie, ktoré konštatovanie umocňuje aj výpoveď obvineného [REDAKOVANÉ] zo dňa 08.10.2018 predložená sťažnostnému súdu a tiež obsah utajovanej písomnosti vedenej na tunajšom súde, na útvare ochrany utajovaných skutočností, pod č. p. KSBA-V-17/2018.“

43. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu ako sťažnostného súdu a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. V širších súvislostiach je možné poukázať aj na súvisiacu judikatúru ESĽP, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESĽP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania. Rozsudok z 15. 2. 2007 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari

v. Finland. Rozsudok z 27. 9. 2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31 – § 33). Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

44. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri preskúmaní dotknutého rozhodnutia krajského súdu a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, potom nevyhnutne zohľadnil aj argumentačnú líniu konštatovanú a prevzatú krajským súdom (s. 1 – 5 uznesenia krajského súdu) ako podstatnú zo súvisiaceho rozhodnutia sudkyne Okresného súdu Bratislava IV pre prípravné konanie sp. zn. 2 Tp 65/2018 z 5. októbra 2018, ktorá pri vydaní svojho rozhodnutia o predĺžení lehoty trvania väzby vychádzala len z tých skutočností a dôkazov, ktoré mala v čase svojho rozhodovania k dispozícii, teda bez ohľadu na až neskôr zaznamenanú výpoveď obvineného [REDACTED].

45. Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu, čo sa týka rozhodnutia o predĺžení väzby vydaného sudkyňou pre prípravné konanie ešte pred vyjadrením prokurátora a aj pred doručením výpovede [REDACTED], vyplýva, že „S dôvodmi rozhodnutia sudkyne pre prípravné konanie sa sťažnostný súd v celom rozsahu stotožňuje.“. Z uvedeného vyplýva, že vyjadrenie prokurátora síce krajský súd zobral do úvahy, avšak iba nad rámec posudzovanej veci („... umocňuje aj výpoveď obvineného [REDACTED] zo dňa 08.10.2018 predložená sťažnostnému súdu...“). Z uvedeného možno uzavrieť, že rozhodnutie sudkyne pre prípravné konanie o predĺžení väzby sťažovateľa bolo krajským súdom akceptované vo všetkých jeho dôvodoch bez ohľadu na argumentačnú hodnotu vyjadrenia prokurátora a jeho príloh.

46. Čo sa týka tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého „všeobecný súd vôbec nedal adekvátnu súdnu odpoveď na námietky sťažovateľa, in concreto všeobecný súd (i) nerozhodol o opravnom prostriedku proti nesprístupneniu k vyšetrovaciemu spisu, (ii) nesprístupnil obhajobe vyšetrovací spis, (iii) nevysporiadal sa s tým, či v okolnostiach prípadu existujú výnimočné dôvody pre predĺženie väzby. Z uvedeného dôvodu preto došlo k porušeniu označených práv“, ústavný súd konštatuje, že námietky (i) a (ii) sa vzťahujú

k okolnostiam mimo merita prejednávanej veci a námietka (iii) nie je v ústavnej sťažnosti podložená žiadnym tvrdením, na ktoré by sa dalo reagovať, a preto ju ústavný súd považuje za zjavne neopodstatnenú; v ústavnej sťažnosti je odôvodňované len pochybenie týkajúce sa kontradiktórnosti konania. Uvedené námietky vytvárajú priestor pre dohady a nepodložené dedukcie, čo pri uplatnení námietky o porušení základných práv (pri zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, pozn.) v konaní pred ústavným súdom nie je akceptovateľné (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014). Z napadnutého rozhodnutia podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že všeobecné súdy podrobne odôvodňovali opodstatnenosť predĺženia väzby. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na vyslovenie záveru o porušení v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv.

47. Ústavný súd na tomto mieste považuje za potrebné zvýrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať aj na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (obdobne pozri II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016 a pod., ale vyplýva to aj z mnohých rozhodnutí ESLP, napr. Letellier proti Francúzsku, rozhodnutie z 26. 6. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku, rozhodnutie z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie).

48. Pri preskúmaní ústavnej sťažnosti s jej prílohami ústavný súd, zohľadniac všetky už uvedené skutočnosti, dospel k záveru, že v tejto konkrétnej veci existujú a sú dané aj také konkrétne okolnosti, na základe ktorých je potrebné napadnuté rozhodnutie vrátane postupu všeobecných súdov, ktorý predchádzal jeho vydaniu, považovať z ústavnoprávneho hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

49. S poukazom na už uvedené závery ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhoviel.

50. Po nevyhovení ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (§ 133 ods. 2, 3 zákona o ústavnom súde *a contrario*).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2019